

Juozas Tumas - Vaižgantas

1869 - 1933

Vaižgantas - viena iš mykiavinių ir spalvinavinių lietuvių kultūros asmenybių: kunigas, rašytojas, pedagogas. Baigęs Kauno kūnigų seminariją, kunigavo ūkiume Lietuvos vietose, nažino skirtingus kraštus savo universitete dėstę lietuvių literatūras ir kultūras ištomią, kuriai pats inkaupe gaubybe faktų.

Pagrindiniai Vaižganto kūninių apysakos "Dėdes ir dėdienės" (1921) bei Nebylis (1930), romanai "Pragriedulai"

Kai kurie įvardžių vartojimo ir rašymo ypatumai

Įvardžiai kažkas, kažkoks, kažkunis (-i), kažkelintas (-a), - sudurtiniai rašomi kaip vienasis žodis. Jie sudore iš junginių kas žina kas, kas žino kelintas (-a).

Kai kurių sudurtinių įvardžių išlaike visa veiksmazodžio žino išankštė, pvz.: kažin kas, kažin koks, kažin kuris. Jie rašomi kaip 2 atskiri žodžiai.

Jie visi linksmuojujami. Kiek išiskiria įvardis kažkas, kuris yra ryškiosios giminės ir tik vienaskaitas.

Rašome kartu

Kažkas
Kažkoks (-ia)
Kažkelintas (-ai)
Kažkunis (-i)

Rašome atskaitai
Kažin kas ;
Kažin koks ;
Kažin kelintas (-a);
Kažin kuris (-i);

Reikėtų išsidemėti įvardžio kirčiavimą

Įvardžio baigtiniai boks yra tvirtapapradiši. Todėl čia įvardžių vienaskaitos žings ir dugugiskaičios galininko forma **niekada** nekinčiuojama galinėje. Pvz.:

Kóks - su kókin, skokinis

visoki - su visókin, visobius.

Kaškóks - su kažko kin, kažkókia

Įvardis tekste

Tekste įvardžiai padeda jungti vieną sakinių mišinius. (Gyneno karto senelės iš senelė. Ji ilgai neturėjo vaikų), mesko daiktus ar neiškiname priklausomybę (jie tikičiai savo gabumais, ne do fantikus savykius (anokis iš faves rytas))

Įvardžiai taip pat padeda formuoti būdusmes (kas čia atejo?). Prie pagr prijungtais išlūtinies sakinius (gausi berneli, buvio panorei)

Galedami pakelti liukspriuoja manasišias kalbos dalis (abardasodžius) įvardžieliu sakinyje dažniausiai eina papildinime pažyminiu arba neikiniu, kartais - vaidine tarinio dalimi.

EPOPÉJA - didelis apimties kūriny, papras-
tai susidedantis iš kelios knygos, tomų, vaizduo-
janties istoriškai reikšmingus įvykius, storbu istorijos tarpusv.

PEIZAŽAS - gamtos vaizdo aprašymas literatūros
kūrinyje.

Fatalizmas - tikėjimas lemčini, manymas, jog vis-
kas pasaulyje yra iš anksto nulemta. Cifrant, ana-
lizuojant iš kūrinio (skerdžius) pasauli, parankus ir kitas
terminas **PANTEIZMAS**.

Vincas Krėvė

1882 - 1954.

V. Krėvės tikroji pavardė Mickevičius. lietuvių
literatūros leolarikas. Giliai išsimokslintas, įvairiapusi
talento žmogus. Baigęs Lvovo ir Kijovo universitetus
kur studijavo kalbotymą, literatūras, mokytojano
Baku mieste. Grįžęs į Lietuvą, profesoriavano Kauno,
Vilniaus universitetuose. Parengė leidinius „Dainavos
krasto liaudies dainos“, „Patarlės ir priežodžiai“ ir kt. 1944 m.
Išnyko iš Lietuvos, nuo 1947 m. gyveno Amerikoje.
V. Krėvė aprakytinus (rinkinius „Liaudinėj pastogėj“ (1921))
Apyrakas (Raganus, 1930), dramas (Šarūnas, 1931 m.), (Skirgaila, 1935).
iš kilių žanrių kūrinius.

PANTEIZMAS - filosofinė ir religinė pažiūra,
skelbianti, jog Dievas yra balsmenis ir egzistuoja
visoje gamtoje.

Skaitvardis

- parodo daiktų skaičių, kiekis
- parodo daikto skaičiuojamą vietą eilėje.

Yra ypač kiekiniai

- reiškia tikslę daiktų kiekis eilėje.
- kiek?

Kelintiniai:

- reiškia skaičiuojamą, vietą eilėje.
- kelintas (-a)

Kiekipiečiai skaitvardžiai poskyriu

- Pagrindiniai - nuo vieno iki begalybės,
- Dauginiai - su daugiskaitiniais daikta,
- Kuopiniai - taupusas, sujungtas daiktų kelių kuo.
- Trupmeniniai - trupmenų, paradiominis.

Skaitvardžiai pagal sutinkimą:

Nestisiniai kurių 1 šaknė: dveji, treji, penktas.
Indurkiniai sudaryti iš dvejų šaknų: dvidesint.
Samplaukiniai susideda iš kelios atskirų skaitvardžių:
dvidesint ačiuoni, trys penktosios.

Skaitvardžiai daromi tik iš skaitvardžio.